

den er bleven anvendt i en saa overmaade indskrænket Grad, som den hidtil er bleven under vore Felttog. Der staar et Udtryk i denne Lov paa enkelte Steder, som har stødt mig, nemlig Krigens Ret. Det er et Udtryk, som man undertiden støder paa, men som jeg tror man helst skulde komme bort fra, thi det er jo klart, at Krigen er et Brud paa Retten og et Brud paa mange Begreber og Forestillinger, som ellers have deres fulde Gyldighed. Jeg kan for Dvrigt give det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (C. B. Nyholm) Ret i hans Betragtning af de væsentlige Punkter i denne Lov, navnlig i hans Betragtning over Lovens Slutningsbestemmelse i § 202, hvor jeg ogsaa maa sætte størst Pris paa, at Retten til at kunne appellere en arbitrær Straf i hvert Fald kan bevares. Jeg tror ogsaa, at denne Ret ikke vil blive anvendt i de fleste Tilfælde, men blot den Omstændighed, at den er tilstede, at Soldaten har den Erkendelse, at han ikke er voldgiven til nogen som helst Vilkaarlighed, men at han i hvert Fald har sin fulde Appel til Rettergang, har sin væsentlige Betydning for Soldaten. Efter de Udtalelser, som vi hørte af den høitærede Minister, kan jeg for mit Bedkommende ikke have noget stort Haab om, at vi faae noget praktisk Udbytte af denne Lov, i hvert Fald ikke i denne Samling, og jeg maa navnlig i høi Grad beklage de Udtalelser, som vi hørte fra den høitærede Minister overfor det Forslag, som blev stillet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds, hvorved jeg tror, der netop var anvist en Vej, ad hvilken de forskjellige Anskuelser paa dette Omraade kunde mødes. Jeg vilde derfor i høi Grad ønske, at der ikke fra den ærede Ministers Side maa blive fastholdt en saa bestemt Modstand imod dette Forslag, som vi nu hørte fra ham. Jeg tror at turde antage det for givet, at der her i Thinget vil være en afgjort Anskuelse om, at vi ikke maa og ikke tør gaa ind paa Straffe af den Art, som dette Lovforslag omhandler ved staaende Arrest og Arrest i Bøien, navnlig, saasnart disse Straffe kunne blive anvendte imod Folk, som ere i Besiddelse af deres fulde Mennekeret og Soldaterære. Jeg tror ikke, at det ærede Thing

vil gaa ind paa noget Saadant, og jeg for min Del vil i hvert Fald paa ingen Maade gjøre det. De Straffebestemmelser, som kunde hævdes som særlig berettigede i den militære Verden under Krigsforhold, forekomme mig nærmest skulde henvende sig til det Hensyn, som bør tages overfor Styrkelse af Karakteren; thi er der noget Forhold, hvori Styrkelse af Karakteren har sin Betydning, saa er det netop i Soldaterstanden; men er der nogen Straf, som kan virke nedbrydende netop paa Karakteren, saa er det disse Straffe, som jeg for nævnte, nemlig staaende Arrest og Arrest i Bøien. Jeg anser dem paa den ene Side, nemlig fra Straffens Side, for demoraliserende, blot fordi de her anvendte Midler ere udtænkte for at opnaa en særlig pinlig Straf. Dette Hensyn kalder jeg fra Straffens Side demoraliserende, og se vi det fra dens Side, som skal lide Straffen, da kommer han under en saadan Paavirkning ved paa den ene eller den anden Maade i en længere Tid at blive holdt i en egen tvungen Stilling, at hans hele Sind maa oprøres, og dette vil efterlade et saadant Indtryk paa Sindet, som jeg tror, han aldrig nogensinde vil kunne forvinde. Jeg taler her ikke alene ud af Theorien, men ogsaa af Erfaring, som jeg har hentet fra ikke saa Exempler, som jeg har set og oplevet. Det kunde maasse synes at lyde som en Paradox, som noget Uhørt, at jeg fra mit Standpunkt vil ubetinget foretrække selv Rottingslag fremfor disse Straffe ved staaende Arrest eller Krumslutning. Staaende Arrest og Krumslutning anser jeg nemlig for at være akkurat ensbetydende, idet jo Straffen ikke kan bero paa, om han skal tvinges ind i den eller den bestemte Stilling, enten det bliver i en krum eller i en opretstaaende Stilling. Dette kommer i Virkeligheden ud paa det, thi det, som er det Krænkende ved Straffen, er, at den Paagældende i Løbet af en vis Tid bliver tvungen til at indtage en vis bestemt Stilling. Jeg anser altsaa Krumslutning og staaende Arrest for ensbetydende, og overfor disse paastaar jeg, at jeg for mit Bedkommende vilde foretrække Rottingslag. Dette er maasse en Anskuelse, som just ikke bør eller kan fastholdes, og jeg siger det ogsaa mere blot for at stemple disse